ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/108/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Орхон аймаг 2024 он	Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn “Төгс Нотолгоо аудит” ХХК-ийн захирал: Г.Цэцэгмаа Утас: 99889665 Цахим хаяг: tugsnotolgooaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ............................5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА .... **Error! Bookmark not defined.**

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа................... **Error! Bookmark not defined.**

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .... **Error! Bookmark not defined.**

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал......... **Error! Bookmark not defined.**

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд .... **Error! Bookmark not defined.**

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв .. **Error! Bookmark not defined.**

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН .... **Error! Bookmark not defined.**

4.1 Ерөнхий зүйл .... **Error! Bookmark not defined.**

4.2 Материаллаг байдал... **Error! Bookmark not defined.**

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт . **Error! Bookmark not defined.**

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.... **Error! Bookmark not defined.**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.. **Error! Bookmark not defined.**

5.1 Төлбөрийн акт...10

5.2 Албан шаардлага...10

5.3 Зөвлөмж 11

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ ..... **Error! Bookmark not defined.**

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө, Засаг даргын нөөц хөрөнгө

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn
2024.02.22 № 25
танай______________-ны №______________-т

ОРХОН АЙМГИЙН 2 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Л.ОДОНЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны үйл ажиллагааны зарцуулах баталсан төсөв, төвлөрүүлэх орлогыг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийг 14.4 хувиар хэмнэж, төсвийн гүйцэтгэл 85.6 хувьтай тайлагнаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажилласан байна.

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өмнөх оны үлдэгдлээс 70,420.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн үлдэгдлийг улсын төсөвт төвлөрүүлдэггүй болсонтой холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 22.5 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 9 удаа өөрчлөн, 2023 оны 12 дугаар сарын 25-нд сүүлийн хуваарийг баталж, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

D:\my doc \alban bichig\2024-A4.doc

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилт, 41 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргатай байгуулж, хэрэгжилтийг 91.4 хувьтай үнэлж, өмнөх оноос 1.0 хувиар өссөн байна.

Сургалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөлд хичээлийн байрны хүчин чадлыг 150 хүүхдээр тооцсон боловч 117 хүүхэд суралцаж, улсын төсвөөс гүйцэтгэлээр санхүүжиж байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРМАНДАХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**84,563,704.39**	**152,409,547.06**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	20,114,020.73	90,534,593.40
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	20,114,020.73	90,534,593.40
3121	**Төгрөг**	20,114,020.73	90,534,593.40
31211	Төрийн сангийн харилцах	20,114,020.73	90,534,593.40
33	**АВЛАГА**	357,354.79	357,354.79
335	**Бусад авлага**	357,354.79	357,354.79
3351	Байгууллагаас авах авлага	357,354.79	357,354.79
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	64,092,328.87	61,517,598.87
351	**Түүхий эд материал**	50,935,008.87	58,765,708.87
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,554,108.87	58,355,908.87
35130	Эм боох материал	380,900.00	409,800.00
354	**Хангамжийн материал**	13,157,320.00	2,751,890.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,501,900.00	341,000.00
35420	Аж ахуйн материал	7,722,240.00	1,464,440.00
35450	Барилгын засварын материал	20,000.00	480,000.00
35460	Хүнсний материал	913,180.00	1,394,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,111,155,422.40**	**1,080,374,711.60**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,111,155,422.40	1,080,374,711.60
392	**Биет хөрөнгө**	846,185,422.55	815,484,711.79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	820,434,553.46	820,434,553.46
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,420,749.96)	(117,821,593.20)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	73,594,583.00	85,161,483.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,680,679.90)	(31,292,762.26)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	27,767,478.01	27,767,478.01
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,353,147.17)	(16,994,851.65)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	71,750,751.57	71,750,751.57
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,907,366.46)	(23,520,347.14)
393	**Биет бус хөрөнгө**	264,969,999.85	264,889,999.81
39301	Програм хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(300,000.15)	(380,000.19)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	264,870,000.00	264,870,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,195,719,126.79**	**1,232,784,258.66**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,195,719,126.79**	**1,232,784,258.66**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,195,719,126.79	1,232,784,258.66
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	468,018,684.00	468,018,684.00
51101	Өмч: - төрийн		468,018,684.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	39,311,429.61	76,376,561.48
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	39,311,429.61	39,311,429.61
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	37,065,131.87

51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	688,389,013.18	688,389,013.18
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,195,719,126.79**	**1,232,784,258.66**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,714,192,925.39**	**685,366,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,223,174,025.39**	**33,497,600.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,223,174,025.39	33,497,600.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	15,791,800.00	2,107,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	2,107,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	15,791,800.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	1,132,037,926.52	11,566,900.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	75,344,298.87	19,823,700.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**491,018,900.00**	**651,869,000.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	443,610,900.00	622,042,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	622,042,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	443,610,900.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	47,408,000.00	29,826,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	47,408,000.00	29,826,200.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**518,831,153.39**	**647,373,113.13**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**518,831,153.39**	**647,373,113.13**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	513,235,018.66	646,183,221.64
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	346,433,659.38	424,543,438.95
210101	Үндсэн цалин	264,110,777.38	302,297,217.91
210102	Нэмэгдэл	67,704,986.00	103,298,114.23
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	396,558.00	877,500.00
210104	Урамшуулал	14,221,338.00	18,070,606.81
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	43,920,294.89	53,261,538.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,265,572.86	36,793,212.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,530,290.61	4,328,613.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,750,272.54	3,388,090.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	668,257.80	773,839.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,705,901.08	7,977,782.18
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14,816,055.27	16,544,608.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,423,567.00	1,112,500.00
210302	Түлш, халаалт	7,634,307.80	11,611,542.75
210303	Цэвэр, бохир ус	4,758,180.47	3,820,565.76
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	12,246,600.00	27,242,100.00
210401	Бичиг хэрэг	5,972,800.00	10,685,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,066,300.00	13,558,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	207,500.00	2,998,400.00

2105	**Нормативт зардал**	43,128,955.00	55,101,725.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	91,900.00	-
210502	Хоол, хүнс	43,037,055.00	55,101,725.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,142,100.00	11,631,700.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	11,631,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	962,000.00	1,045,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	962,000.00	1,045,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	50,585,354.12	56,813,110.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,423,000.00	11,265,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,488,050.00	3,200,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	36,674,304.12	42,347,610.80
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	5,596,134.73	1,189,891.49
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	3,409,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,409,100.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,187,034.73	1,189,891.49
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,187,034.73	1,189,891.49
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**1,195,361,772.00**	**37,993,486.87**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**1,195,361,772.00**	**37,993,486.87**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**497,084,265.48**	**653,976,000.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**2,107,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	2,107,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	-	2,107,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	2,107,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**497,084,265.48**	**651,869,000.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	443,610,900.00	622,042,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	622,042,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	443,610,900.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	47,408,000.00	29,826,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	47,408,000.00	29,826,200.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	6,065,365.48	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	6,065,365.48	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**476,970,244.75**	**583,555,427.33**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**476,970,244.75**	**583,555,427.33**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**465,308,744.54**	**582,365,535.84**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	346,433,659.38	424,543,438.95
210101	Үндсэн цалин	264,110,777.38	303,165,513.69
210102	Нэмэгдэл	67,704,986.00	102,471,251.35

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	396,558.00	854,700.00
210104	Урамшуулал	14,221,338.00	18,051,973.91
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	43,920,294.89	53,261,538.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,265,572.86	36,793,212.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,530,290.61	4,328,613.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,750,272.54	3,388,090.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	668,257.80	773,839.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,705,901.08	7,977,782.18
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14,816,055.27	16,544,608.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,423,567.00	1,112,500.00
210302	Түлш, халаалт	7,634,307.80	11,611,542.75
210303	Цэвэр, бохир ус	4,758,180.47	3,820,565.76
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,071,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,071,000.00	-
2105	**Нормативт зардал**	43,396,735.00	55,583,350.00
210502	Хоол, хүнс	43,396,735.00	55,583,350.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,142,100.00	12,091,700.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	12,091,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	962,000.00	1,045,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	962,000.00	1,045,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	13,566,900.00	19,295,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,366,900.00	16,095,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	3,200,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**11,661,500.21**	**1,189,891.49**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	9,474,465.48	-
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	6,065,365.48	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,409,100.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,187,034.73	1,189,891.49
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,187,034.73	1,189,891.49
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**20,114,020.73**	**70,420,572.67**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	20,114,020.73	70,420,572.67
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		20,114,020.73
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		90,534,593.40

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**468,018,684.00**	**688,389,013.18**	**39,311,429.61**	1,195,719,126.79
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**468,018,684.00**	**688,389,013.18**	**39,311,429.61**	1,195,719,126.79

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**468,018,684.00**	**688,389,013.18**	**39,311,429.61**	1,195,719,126.79
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			37,993,486.87	37,993,486.87
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**468,018,684.00**	**688,389,013.18**	**77,304,916.48**	1,233,712,613.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	688,887,900.00	582,277,037.84
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	688,887,900.00	582,277,037.84
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	688,887,900.00	582,365,535.84
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	499,854,300.00	424,543,438.95
210101	Үндсэн цалин	334,455,400.00	303,165,513.69
210102	Нэмэгдэл	145,242,600.00	102,471,251.35
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	854,700.00
210104	Урамшуулал	20,156,300.00	18,051,973.91
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	62,482,200.00	53,261,538.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,487,600.00	36,793,212.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,998,900.00	4,328,613.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,998,900.00	3,388,090.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,000,000.00	773,839.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,996,800.00	7,977,782.18
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	32,532,500.00	16,544,608.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,720,900.00	1,112,500.00
210302	Түлш, халаалт	11,645,700.00	11,611,542.75
210303	Цэвэр, бохир ус	18,165,900.00	3,820,565.76
2105	**Нормативт зардал**	62,004,500.00	55,583,350.00
210502	Хоол, хүнс	62,004,500.00	55,583,350.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,091,700.00	12,091,700.00
210604	Урсгал засвар	12,091,700.00	12,091,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,066,800.00	1,045,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,066,800.00	1,045,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	18,855,900.00	19,295,900.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,655,600.00	16,095,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,200,300.00	3,200,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	(88,498.00)
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	(88,498.00)
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	(88,498.00)
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	653,976,000.00	652,697,610.51
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	622,042,800.00	622,042,800.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	622,042,800.00	622,042,800.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	29,826,200.00	28,636,308.51
132001	Орон нутгийн төсвөөс	29,826,200.00	28,636,308.51
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	-	(88,498.00)
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	(88,498.00)
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	2,107,000.00	2,107,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,107,000.00	2,107,000.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**20,114,020.73**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**90,534,593.40**

Гурав. Аудитын илэрүүлэлт: Илрүүлсэн буруу илэрхийллийн товч утга, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал /хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал, залруулсан алдаа, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж.

Аудитаар нийт 18,942.3 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 18,942.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 17,610.6 мянган төгрөгийг үнэ төлбөргүй зардлаар тайлагнасан, Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн хоолны зардал бараа материалын тодруулагад 1, 331.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан нь УСНББОУС 1, 24 болон аудитын ангилал, үнэлгээ хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул санхүүгийн үр дүнгийн тайланд алдааг залруулан тайлагналаа.

Аудитаар нийт 1,695.6 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 1,338.3 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 357.3 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Ажилчдад үндсэн цалинг амралтын цалинтай давхардуулан 801.9 мянган төгрөгийн цалин олгосон нягтлан бодогчийн ажлыг түр хугацаагаар хавсран гүйцэтгэхээр томилсон боловч 536. 4 мянган төгрөгийн төрийн албаны нэмэгдэл, үр дүнгийн урамшуулал олгосон 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Авлагын данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Байгууллагаас авах он дамжсан 357.3 мянган төгрөгийн авлагын эзэн холбогдогч нь тодорхой бус авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах ", 20.2.6-д "Бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагаас авах он дамжсан 357.3 мянган төгрөгийн авлагыг холбогдох газарт хүсэлт гаргаж шийдвэрлүүлэх.

2. **Шилэн данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 159 талбарын мэдээллээс аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлсэн байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1.5-д "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн багцад хийсэн аудитын дүгнэлтийг бүрэн эхээр нь тухайн жилийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг тухайн жилийн 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор" мэдээлнэ гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд мэдээллэж байх.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2 цэцэрлэг	1	18,942.3					1	18,942.3				
Дүн	1	18,942.3					1	18,942.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
2 цэцэрлэг	1	809.1	1	809.1			1	357.3				
	1	536.4	1	536.4								
Дүн	**2**	**1,969.1**	**1**	**1,078.6**			**1**	**357.3**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
	1	0					1	0
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			